

กรมอนามัย
สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

แนวทางการสร้างเสริมสุขภาพ กลุ่มผู้สูงอายุ ประจำปี 2567

นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา
รองอธิบดีกรมอนามัย

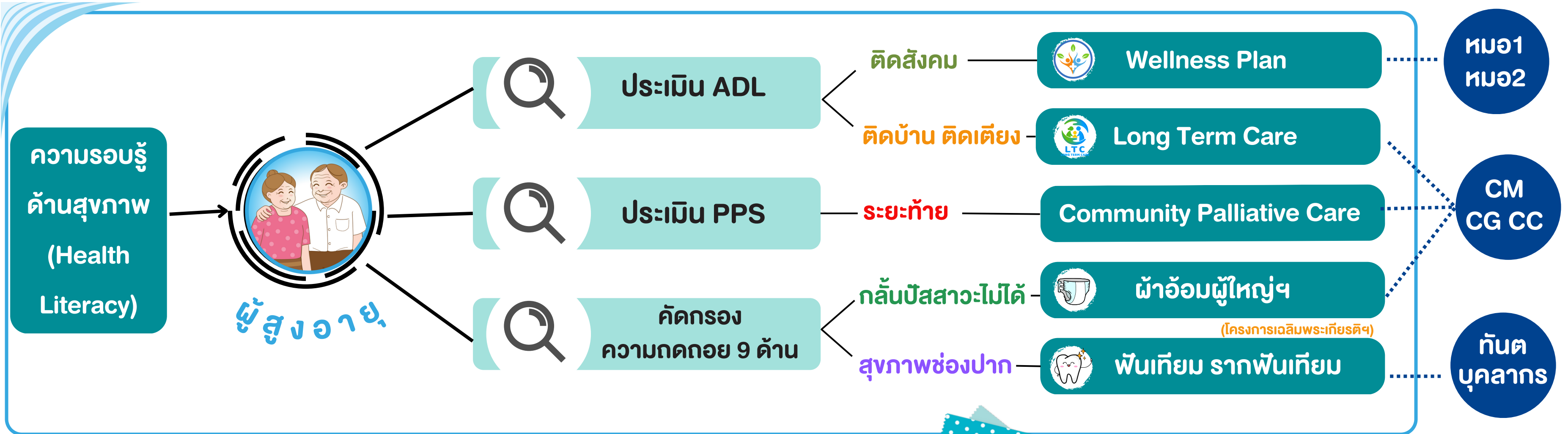
<https://eh.anamai.moph.go.th>

2567

GOAL ผู้สูงอายุสามารถดูแลตัวเองได้ อายุยืนยาว และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

TARGET ร้อยละ 96.75 ของผู้สูงอายุไม่มีภาวะพึ่งพิง (Independent elders)

สิ่งแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุ

- ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ (Age-friendly communities)
- ชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพ (Healthy senior club)
- ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ และผู้นำทางศาสนาด้านสุขภาพ (โครงการเฉลิมพระเกียรติฯ)
- กิจกรรมส่งผู้ดูแลไปดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (Home health agencies) (กฎหมายคุ้มครองฯ)

ความร่วมมือ

- MOU 4S 7 กระทรวง
- MOU กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- MOU สถาบันวิชาการ-มหาวิทยาลัย
- ความร่วมมือ อบจ.-เทศบาล-อบต

กฎหมาย มาตรการ

- พรบ.ผู้สูงอายุฯ
- ประกาศ สร. กิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านฯ (พรบ.สาธารณสุขฯ)
- มาตรการขับเคลื่อนสังคมสูงวัยฯ

ผู้สูงอายุทั้งหมด
7,139,867 คน

ชาย
3,090,113
คน

หญิง
3,978,415
คน

กลุ่มผู้สูงอายุ ตามการประเมินคัดกรองความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวัน (ADL)

ปี 2566

ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง

386,505 คน

ร้อยละ 5.41

กลุ่มติดสังคม 371,308 คน

ร้อยละ 96.07

กลุ่มติดบ้าน 11,233 คน

ร้อยละ 2.91

ผลการคัดกรองกลุ่มอาการผู้สูงอายุ

ปี 2566

คัดกรองแล้ว 6,288,046/7,139,867
คน

88.07%

ความถดถอยของร่างกาย	ปกติ	เสี่ยง
1. ด้านความคิดความจำ (Mini-Cog)	5,797,216	490,830

คัดกรองความถดถอย 9 ด้าน

BLUE BOOK APPLICATION

- 1** **ความคิดความจำ**
Mini Cog
- 2** **การเคลื่อนไหวร่างกาย**
Time Up and Go, ข้อคำถามประวัติหกล้ม
- 3** **การขาดสารอาหาร**
ข้อคำถามการขาดสารอาหาร
- 4** **การมองเห็น**
ข้อคำถามการมองเห็น
- 5** **การได้ยิน**
Finger rub test

- 6** **ภาวะซึมเศร้า**
2Q Plus
- 7** **การกลั้นปัสสาวะ**
ข้อคำถามการกลั้นปัสสาวะ
- 8** **การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน**
ข้อคำถามกิจวัตรประจำวัน
- 9** **สุขภาพช่องปาก**
ข้อคำถามสุขภาพช่องปาก

แผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan)

เป็นเครื่องมือในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ให้ผู้สูงอายุ เรียนรู้ วิเคราะห์ ตัดสินใจ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ สามารถดูแลตนเองได้ ชะลอความเสื่อมของร่างกาย และป้องกันการเข้าสู่ภาวะพึ่งพิง

<https://sites.google.com/view/wellness-plan?pli=1>

คู่มือแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan)

กลุ่มเป้าหมาย

หลัก ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมที่มีปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ

รอง ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านและติดสังคมที่ไม่มีปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ
ประชาชนกลุ่มก่อนสูงอายุ (Pre-aging)

กรมอนามัย
สำนักงานอนามัยผู้สูงอายุ

ชมรมผู้สูงอายุคุณภาพด้านสุขภาพ

เกณฑ์ การประเมิน

- การบริหารจัดการชมรมผู้สูงอายุ
- กองทุนชมรมผู้สูงอายุ
- กิจกรรม 4 มิติ (สุขภาพ สิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ)
- นวัตกรรมดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

กิจกรรม

- การประชุมและพบปะทั่วไป
- กิจกรรมชะลอความเสื่อม แผนส่งเสริมสุขภาพดี
- การเลี้ยงอาหาร การนันทนาการกันเอง
- กิจกรรมให้คำปรึกษา
- การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- การศึกษาดูงาน ทัศนศึกษา
- การช่วยเหลือสมาชิก ชุมชน และสังคม

ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม

<https://eh.anamai.moph.go.th>

ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุและผู้พิการ (Age - Friendly Communities)

ชุมชนที่มีการดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมภายในบ้าน ชุมชนหรือเมือง และโครงสร้างพื้นฐานเดิมให้ เหมาะสมและเอื้อต่อการมีสุขภาพดี สร้างเสริมให้ ผู้สูงอายุและผู้พิการมีอายุยืนยาว และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถเข้าถึงบริการ ทางสังคม และบริการทางสุขภาพอย่างทั่วถึงครอบคลุมผู้สูงอายุและผู้พิการ

ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม

<https://eh.anamai.moph.go.th>

ผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง Long Term Care

แผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan)

เป็นเครื่องมือสำหรับการวางแผนการดูแลผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงตามประเด็นปัญหาในการดำรงชีวิต และเป็นแนวทางให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Caregiver) สามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเป็นหลักฐานการเบิกชดเชยค่าบริการจากกองทุน LTC

<https://ltc.anamai.moph.go.th/>

<http://ltc.nhso.go.th/>

กลุ่มเป้าหมาย

หลัก ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (กลุ่มติดบ้าน และติดเตียง)

รอง ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง (ADL น้อยกว่าหรือเท่ากับ 11)

กรมอนามัย
สำนักงานอนามัยผู้สูงอายุ

ผ้าอ้อมผู้ใหญ่

แผ่นรองซับการจับถ่าย

แผ่นเสริมซึมซับฯ

วิธีการรักษา

สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่ม ก ADL 0-6
- กลุ่ม ข มีภาวะกลั้นปัสสาวะอุจจาระไม่ได้

งบประมาณ

- กองทุน LTC
- กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น
- กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพฯ จังหวัด

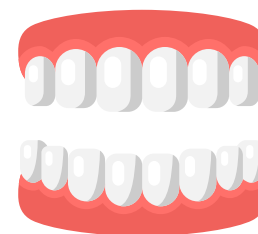
กรมอนามัย
สำนักงานอนามัยผู้สูงอายุ

ฟันเทียม รากฟันเทียม

วิธีการรักษา

- ใส่ฟันเทียม (ทุกวิธีการรักษา)
- ฝังรากฟันเทียม
(เฉพาะสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ)

กลุ่มเป้าหมาย

- ฟันเทียม สำหรับผู้ที่สูญเสียฟันทั้งปาก หรือ สูญเสียฟันมากกว่า 16 ซี่
- รากฟันเทียม สำหรับผู้ใส่ฟันเทียมทั้งปากแล้วหลวม และทันตแพทย์ประเมินว่าจำเป็นต้องฝังรากฟันเทียม

งบประมาณ

จ่ายชดเชยค่าบริการ

ติดสังคม

- พัฒนาระบบฐานข้อมูล/ระบบเฝ้าระวัง
- พัฒนา Sandbox สร้างต้นแบบและพัฒนาศักยภาพบุคลากร/แกนนำภาคประชาชน
- พัฒนาประสิทธิภาพการจัดบริการทันตกรรมแบบไร้รอยต่อ
- ส่งเสริม Health Literacy
- Wellness plan / กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ
- พัฒนาองค์ความรู้/สื่อ/นวัตกรรมในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
- สำรวจ Healthy ageing Index และพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์
- สนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุคุณภาพด้านสุขภาพและการรวมกลุ่มเชิงสังคม
- สนับสนุนการพัฒนา AFC

ภาวะพึ่งพิง

- แลกเปลี่ยนวิชาการ/นวัตกรรม และประเมินมาตรฐาน สมรรถนะ CM CG อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น
- กำกับ ติดตาม และดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงรายบุคคลในระดับครอบครัวและชุมชน
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรและภาคีเครือข่ายในการดูแลผู้ป่วย Palliative Care

เรือนจำ

- พัฒนาระบบ กระบวนการส่งเสริมสุขภาพฯ ในเรือนจำ
- พัฒนารูปแบบพัฒนาฐานข้อมูลการคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุในเรือนจำ

พระสงฆ์ ผู้นำทางศาสนา

- พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด โบสถ์ มัสยิด และพัฒนาศักยภาพ/เพิ่มพูนทักษะการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุแก่พระคิลานุปัฏฐาก
- ระบบข้อมูลศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพและอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพฯ
- สำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์และสนับสนุนการเข้าถึงการดูแลส่งเสริมสุขภาพ

กรมอนามัย
สำนักงานอนามัยผู้สูงอายุ

คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายด้านสุขภาพผู้สูงอายุ
ให้ได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบและทั่วถึง

2566 ปีแห่ง
สุขภาพสูงวัยไทย

ประกาศเกียรติคุณ

จังหวัดที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น

ดำเนินงานนำเข้าข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่ได้มากที่สุด
(คิด% การนำเข้าข้อมูลจาก Blue Book Application)

ดำเนินงานคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุในพื้นที่ได้มากที่สุด
(คิด% การคัดกรองจาก Health Data Center)

ดำเนินงานมอบผ้าอ้อมผู้ใหญ่ แผ่นรองชักรับถ่าย
แผ่นเสริมซึมซับฯ ได้มากที่สุด
(คิด% จากการเทียบสัดส่วนผู้สูงอายุในพื้นที่)

ดำเนินงานพินเทียม รากพินเทียม ได้มากที่สุด
(คิด% จาก Health Data Center เทียบกับค่าเป้าหมาย)

ดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุคุณภาพด้านสุขภาพ
ได้มากที่สุด
(คิด% จากค่าเป้าหมายต่ำลงทั้งหมดในพื้นที่)

ขอบคุณครับ

